

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda sorularımın **Adalet Bakanı Bekir Bozdağ** tarafından yazılı olarak Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yanıtlanmasını arz ederim.
16.02.2023

Şevin COŞKUN

Muş Milletvekili

6 Şubat 2023 tarihinde Maraş merkezli depremler meydana gelmiştir. Bu depremler; Maraş, Adıyaman, Hatay, Antep, Diyarbakır, Adana, Malatya, Osmaniye, Kilis ve Urfa kentlerinde büyük yıkımlara, ölümlere, yaralanmalara ve kayıplara neden olmuştur. Ayrıca bu depremlerden etkilenen kentlerde bulunan cezaevlerinde hak ihlallerinin yaşandığı kamuoyuna yansımıştır.

Cezaevlerinde yaşanan işkence, şiddet ve diğer hak ihlallerini içeren görüntüler ve beyanlar basına yansımıştır. Malatya E Tipi; Maraş Elbistan, Aksu ve Türkoğlu, Hatay T tipi cezaevlerinde isyan çıktığı, firar girişimlerinin yaşandığı, tutuklu ve hükümlülere jandarmanın silahla müdahale ettiği, ölü ve yaralıların olduğuna dair görüntüler ve haberler basında yer almıştır.

İskenderun T Tipi Cezaevi'ndeki müvekkillerini deprem sonrası ziyarete giden ve Hatay Barosu'na kayıtlı Av. Mehtap Sert yaptığı açıklamada; "UYAP sisteminin kapatıldığını, bu nedenle avukatların nakil listelerine ulaşamadığı için tutuklu ve hükümlülerin nerede bulunduklarını öğrenemediklerini, avukat görüşlerine hukuki bir gerekçe olmaksızın kısıtlama getirildiğini beyan etmiştir.

6 Şubat'ta meydana gelen depremten sonra Malatya E Tipi, Maraş Türkoğlu ve Hatay cezaevlerinde yaşandığı iddialara dair Ege Tutuklu ve Hükümlü Yakınları Derneği, Özgür Kadın Hareketi (TJA), Demokratik Bölgeler Partisi (DBP), Halkların Demokratik Partisi (HDP) ile Özgürlük İçin Hukukçular Derneği İzmir Şubesi'nin 14 Şubat 2023'te açıklama yapmıştır. Açıklamada söz konusu cezaevlerinde hak ihlallerinin yaşandığı iddialara dair görüntülerde; tutuklu ve hükümlülerinin ellerinin ters kelepçelendiği, yere yatırıldığı, darp edildiği, jandarma tarafından ateş açıldığı gözlemlendiği ifade edilmiştir. Ayrıca deprem bölgesindeki cezaevlerine dair kamuoyuna yansıyan haberlerle ilgili Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü veya bağlı olduğu Adalet Bakanlığı tarafından 3 gün boyunca hiçbir şekilde açıklama yapılmamış, 9 Şubat 2023'te yapılan açıklamada ise Hatay T Tipi Cezaevinde firar ve

yangın nedeni ile “tutuklu ve hükümlülerin güvenliğini sağlamak için yasal mevzuat çerçevesinde gerekli müdahalenin yapıldığı”, 12 kişinin yaralı olduğu ve 3 kişinin de hayatının kaybettiği belirtilmiştir.

Antep İslâhiye T Tipi Kapalı Cezaevi’nde bulunan Yunus Emre Ergin’in annesi Serap Ergin ile yaptığı telefon görüşmesinde; cezaevinde temel ihtiyaçlarının karşılanmadığını ve cezaevinin ağır hasarlı olduğunu, can güvenliklerinin olmadığını, sevklerin geciktirildiğini belirtmiştir.

Deprem bölgelerinde 17 binden fazla tutuklu ve hükümlülere, yakınlarının durumu nedeniyle 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanundan doğan izin hakkı kullandırılmadığı da iddialar arasındadır.

Bu bağlamda;

1. Deprem bölgesinde yer alan cezaevlerinin kaç tane depremde ağır hasar almıştır? Bu cezaevlerinde deprem nedeniyle yaşamını yitiren, yaralanan tutuklu ve hükümlü sayısı kaçtır?
2. Deprem bölgesinde yer alan cezaevlerinin kaç tane tahliye edilerek hükümlü ve tutukluların nakli gerçekleştirilmiştir?
3. Başta Hatay Cezaevi olmak üzere cezaevlerinde yapılan işkence, ölüm ve yaralanmalara ilişkin medyada yer alan görüntülere dair iddialar doğru mudur? Doğru ise herhangi bir inceleme başlatılmış mıdır?
4. Başta Malatya E Tipi, Maraş Elbistan, Aksu ve Türkoğlu ile Hatay T Tipi cezaevleri olmak üzere deprem bölgesinde yer alan cezaevlerindeki duruma dair tutuklu ve hükümlü yakınlarına gerekli bilgilendirilme yapılmış mıdır?
5. 6 Şubat’ta meydana gelen depremde yakınlarını kaybeden kaç tutuklu ve hükümlü bulunmaktadır? Bu tutuklu ve hükümlülere mazeret izni kapsamında; yakınlarının defin işlemlerine katılması için izin verilmiş midir?
6. Yaşanan deprem nedeniyle tutuklu ve hükümlülerinin her gün düzenli olarak yakınları ile görüntülü telefon hakkının sağlanması yönünde bir çalışmanız var mıdır?
7. Depremden etkilenen kentlerde yer alan cezaevlerinde; sağlık, ısınma, temiz suya erişim, beslenme ve iletişim gibi hayati öneme sahip ihtiyaçların sağlanmasında yaşanan sorunlar giderilmiş midir?
8. 6 Şubat’ta meydana gelen depremlerden etkilenmiş cezaevlerinde avukat görüşlerinin kısıtlandığı, UYAP sisteminin kapatıldığı ve nakil listelerinin avukatlara dahi açıklanmadığı iddiaları doğru mudur? Doğru ise gerekçesi nedir?